DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 157
din 27 martie 2025

referitoare la obiecția de neconstituționalitate a Legii privind desfășurarea pe timp de pace a misiunilor și operațiilor militare pe teritoriul statului român, precum și, în special, a dispozițiilor art. 3 alin. (1) lit. d) și e), ale art. 4, ale art. 6 alin. (1) și (2), ale art. 7 alin. (1) și (2) și ale art. 8 din lege

Marian Enache — președinte
Mihaela Ciochină — judecător
Cristian Deliorga — judecător
Dimitrie-Bogdan Licu — judecător
Gheorghe Stan — judecător
Livia Doina Stanciu — judecător
Elena-Simina Tănăsescu — judecător
Varga Attila — judecător
Mihaela Ionescu — magistrat-asistent

1. Pe rol se află soluționarea obiecției de neconstituționalitate a Legii privind desfășurarea pe timp de pace a misiunilor și operațiilor militare pe teritoriul statului român (PI-x nr. 5/2025, L33/2025), respectiv neconstituționalitatea unor prevederi ale acesteia, cu referire la prevederile art. 3 alin. (1) lit. d) și e), ale art. 6 alin. (1) și (2), ale art. 7 alin. (1) și (2) și ale art. 8 din lege, obiecție formulată de un număr de 43 de senatori aparținând grupurilor parlamentare ale S.O.S. România, Partidului Oamenilor Tineri și Alianței pentru Unirea Românilor.

2. Obiecția de neconstituționalitate a fost înregistrată la Curtea Constituțională — Registratură generală cu nr. 1.487 din 28 februarie 2025 și Registratură jurisdicțională cu nr. 2.353 din 28 februarie 2025 și constituie obiectul Dosarului nr. 801A/2025.

3. De asemenea, pe rol se află soluționarea obiecției de neconstituționalitate a Legii privind desfășurarea pe timp de pace a misiunilor și operațiilor militare pe teritoriul statului român (PI-x nr. 5/2025, L33/2025), respectiv neconstituționalitatea unor prevederi ale acesteia, cu referire la prevederile art. 3 alin. (1) lit. d) și e), ale art. 6 alin. (1) și (2), ale art. 7 alin. (1) și (2) și ale art. 8 din lege, obiecție formulată de un număr de 52 de deputați aparținând grupurilor parlamentare ale S.O.S. România, Partidului Oamenilor Tineri și Alianței pentru Unirea Românilor.

4. Obiecția de neconstituționalitate a fost înregistrată la Curtea Constituțională — Registratură generală cu nr. 4.190 din 28 februarie 2025 și Registratură jurisdicțională cu nr. 2.355 din 28 februarie 2025 și constituie obiectul Dosarului nr. 803A/2025.

5. **În motivarea obiecțiilor de neconstituționalitate** autorii acestora susțin că Legea privind desfășurarea pe timp de pace a misiunilor și operațiilor militare pe teritoriul statului român, precum și prevederile art. 3 alin. (1) lit. d) și e), ale art. 6 alin. (1) și (2), ale art. 7 alin. (1) și (2) și ale art. 8 din lege încalcă mai multe dispoziții constituționale.

6. În acest sens sunt invocate dispozițiile art. 1 alin. (3) și ale art. 2 din Constituție și se susține că, potrivit acestora, România este un stat care are cinci caracteristici fundamentale, între care se regăsește și suveranitatea. Art. 2 din Legea fundamentală prevede că suveranitatea aparține poporului, care o exercită prin cele două modalități, directă și indirectă, și interzice ca un grup sau o persoană să exercite în nume propriu suveranitatea. Contrar acestor norme constituționale, actul normativ supus controlului de constituționalitate conține dispoziții prin care exercitarea suveranității este încredințată altor subiecte de drept. În acest sens se are în vedere posibilitatea de a se desfășura misiuni și operații militare pe teritoriul statului român de către forțe armate străine, alături de forțe armate române, iar această posibilitate rezultă din conținutul tuturor articolelor ce formează obiectul sesizării. Se susține că este vorba despre un transfer de autoritate, care se realizează de către șeful Statului Major al Apărării către comandantul forțelor aliate sau al forțelor străine.

7. De asemenea, se invocă dispozițiile art. 1 alin. (5) din Constituție coroborate cu prevederile Legii nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative. Se arată că, în expunerea de motive a legii, legiuitorul susține, în mod eronat, că „în momentul de față, posibilitatea executării de misiuni pe timp de pace pe teritoriul național de către forțele armate române nu este reglementată în mod expres de legislația română (...)". Se precizează că există o reglementare în legislația actuală, respectiv Legea nr. 291/2007 privind intrarea, staționarea, desfășurarea de operațiuni sau tranzitul forțelor armate străine pe teritoriul României, care constituie cadrul general privind condițiile în care forțele armate străine pot intra, staționa, desfășura operațiuni sau tranzita teritoriul României. De asemenea, se susține că Legea nr. 121/2011 privind participarea forțelor armate la misiuni și operații în afara teritoriului statului român reglementează condițiile în care forțele armate ale României participă la misiuni și operații în afara teritoriului statului român. Totodată, se arată că Legea nr. 122/2011 privind regimul armelor, dispozitivelor militare și munițiilor deținute de Ministerul Apărării Naționale și de forțele armate străine pe teritoriul României reglementează deținerea, portul, folosirea armelor, a dispozitivelor militare și a munițiilor din înzestrarea Ministerului Apărării Naționale, operațiunile care se efectuează cu acestea, utilizarea forței, precum și regimul juridic al transportului, deținerii, portului și folosirii armelor, dispozitivelor militare și munițiilor de către membrii forțelor armate străine pe teritoriul României. Având în vedere actele normative existente, se susține că nu servește interesului public și nu este oportună adoptarea unor noi acte normative cu privire la cadrul legal pentru derularea, de către forțele armate române, pe timp de pace, individual, în cadru aliat sau de coaliție, a unor misiuni și operațiuni pe teritoriul statului român. Se susține, așadar, că este o suprapunere de reglementare, ce încalcă principiile instituite prin Legea nr. 291/2007 și Legea nr. 122/2011, vizând aceeași problematică, aspect care va determina dificultăți în procesul de aplicare a legii și va atrage un caracter deficitar și imprevizibil al legislației în această materie.

8. Totodată, sunt invocate dispozițiile art. 16 alin. (3) teza întâi și ale art. 54 din Constituție care stabilesc, pe de o parte, că funcțiile și demnitățile publice, civile sau militare se pot exercita de persoane care au cetățenia română, iar, pe de altă parte, că titularii unor asemenea funcții și demnități se supun obligației referitoare la fidelitatea față de țară, scop în care depun jurământul prevăzut de lege. Se susține că, potrivit legii care constituie obiectul sesizării, transferul de autoritate și exercitarea de misiuni și operațiuni militare pentru statul român

se vor putea realiza de către comandanți ai forțelor armate aliate sau de către alte autorități militare ale statelor participante. Se precizează că toate aceste subiecte de drept exercită o funcție militară, contrar prevederilor constituționale invocate, care impun condiția cetățeniei, obligația referitoare la fidelitate și depunerea jurământului.

9. Sunt invocate și dispozițiile art. 55 alin. (1) și (2) din Constituție, potrivit cărora obligația de apărare a țării reprezintă un drept și o obligație care revin cetățenilor, în condițiile stabilite prin lege organică. Deși textul constituțional se referă la „cetățeni", se apreciază că este vorba despre „cetățenii români", deoarece Constituția nu stabilește drepturi și obligații pentru cetățenii altor state. Se susține că prin legea criticată se instituie dreptul și obligația de apărare de către cetățenii altor state, contrar dispozițiilor art. 55 alin. (1) și (2) din Legea fundamentală.

10. De asemenea, sunt invocate dispozițiile art. 1 alin. (5), ale art. 80, 90, 93, ale art. 118 alin. (1) și (4) și ale art. 119 din Constituție. Se arată că acestea stabilesc rolul Președintelui de garant al independenței și integrității teritoriale a țării, atribuțiile acestuia în domeniul apărării și, în situații excepționale, statutul armatei, care e subordonată poporului, interzic organizarea de activități militare sau paramilitare în afara unei autorități statale și consacră rolul Consiliului Suprem de Apărare a Țării. Se susține că legea criticată încalcă nu doar dispozițiile constituționale privind rolul Președintelui și al Consiliului Suprem de Apărare a Țării, ci și interdicțiile expres consacrate de art. 118 alin. (4), precum și rolul armatei, care este subordonată voinței poporului român. Astfel, armata nu va mai fi subordonată voinței poporului român, ci voinței altor popoare, ai căror cetățeni sunt comandanții forțelor militare aliate sau autorităților militare aliate. Se arată că dispozițiile art. 118 alin. (4) din Legea fundamentală interzic organizarea de activități militare sau paramilitare în afara unei autorități statale românești. Or, legea criticată prevede expres că este vorba despre autorități militare ale altor state participante, care vor exercita misiuni și operații militare pe teritoriul statului român, contrar dispozițiilor constituționale invocate.

11. Având în vedere această ordine normativă constituțională, în baza principiului loialității constituționale, reglementat de art. 1 alin. (5) din Constituție, se susține că structurile din cadrul Armatei României nu pot fi transferate comandantului forțelor armate străine care conduce o operație militară pe teritoriul statului român, deoarece Statul Major al Apărării nu poate fi subordonat. În caz contrar, se susține că se ajunge la subminarea capacității de apărare a statului român și la aservirea (ocupația) militară străină, deoarece, conform principiului suveranității naționale, reglementat de art. 1 alin. (1) și art. 2 din Constituție, poporul român exercită în mod direct suveranitatea națională, iar orice forță armată străină trebuie să se subordoneze Armatei Române.

12. Se arată că art. 4 din legea criticată este neconstituțional, întrucât, având în vedere Strategia de Securitate Națională, care reprezintă un document-program care se adoptă în Consiliul Suprem de Apărare a Țării și se aprobă de către Parlament, și Decizia Curții Constituționale nr. 799 din 17 iunie 2011 asupra proiectului de lege privind revizuirea Constituției României, ar fi corect ca Președintele României să convoace Parlamentul în termen de 5 zile pentru a lua o decizie cu privire la inițierea operațiunilor militare pe teritoriul României și nu doar de a-l informa.

13. De asemenea, se arată că art. 8 din legea criticată este neconstituțional, întrucât fondurile necesare participării forțelor Armatei României la misiuni și operații militare pe teritoriul statului român ar fi corect să fie asigurate din bugetul alocat pentru apărare al Alianței Nord-Atlantice, iar nu de la bugetul statului român. Se arată că, în scopul apărării colective, spațiul terestru și aerian național este integrat în spațiul NATO, în conformitate cu tratatele la care România este parte. În acest context, se susține că este clar că România apără granița NATO, nu doar granița proprie. Or, în condițiile în care nu România este stat în conflict (ci NATO și Uniunea Europeană, care finanțează războiul), se susține că această activitate trebuie finanțată de NATO. Se menționează că România are o contribuție de aproape 3% din PIB pentru cheltuielile de apărare ale Alianței Nord-Atlantice în anul 2024, o contribuție în creștere, suficientă fiscal, economic, militar, de întrajutorare, având și achiziții militare semnificative, întrucât România a inițiat achiziții majore pentru modernizare, incluzând tancuri Abrams și sisteme de rachete Patriot.

14. În considerarea tuturor argumentelor expuse, se solicită admiterea obiecției de neconstituționalitate, cu precizarea că, în condițiile în care dispozițiile din lege, criticate punctual, au caracter neconstituțional, legea în ansamblul ei, inclusiv din perspectiva expunerii de motive, are caracter neconstituțional, motiv pentru care se solicită declararea ca fiind neconstituțională a Legii privind desfășurarea pe timp de pace a misiunilor și operațiilor militare pe teritoriul statului român (PL-x 5/2025, L33/2025).

15. În conformitate cu dispozițiile art. 16 alin. (2) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, sesizările au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, precum și Guvernului, pentru a comunica punctele lor de vedere asupra acestora.

16. **Președintele Camerei Deputaților** apreciază că obiecțiile de neconstituționalitate formulate sunt neîntemeiate, actul normativ supus controlului instanței de contencios constituțional fiind în concordanță cu Legea fundamentală, astfel încât solicită respingerea acestora.

17. În acest sens consideră neîntemeiată susținerea autorilor sesizărilor formulată cu privire la prevederile art. 3 alin. (1) lit. d) și e) din legea supusă controlului de constituționalitate, prin raportare la dispozițiile art. 1 alin. (3) și ale art. 2 din Constituție. Apreciază că, în contextul criticilor, autorii formulează diferite ipoteze, dând, totodată, anumite interpretări acestor norme. Reține că, spre exemplu, transferul de autoritate, criticat de autorii sesizării, este utilizat, în mod uzual, în cadrul NATO, în desfășurarea operațiilor sau misiunilor în cadru aliat sau de coaliție. Astfel, arată că în legea criticată sunt prevăzute două posibilități în care pe timpul unor misiuni și operații militare care s-ar putea desfășura pe teritoriul statului român, la care ar participa și forțe armate străine, comandanții desemnați să conducă aceste misiuni sau operații vor exercita comanda operațională, adică doar în legătură cu și pe timpul desfășurării acestor misiuni sau operații, a efectivelor militare române și străine participante. Comandanții desemnați să conducă misiuni sau operații pot fi români [art. 7 alin. (1) din lege] sau străini [art. 7 alin. (2) din lege].

18. Observă că acest aspect, al creării cadrului juridic prin care este autorizat transferul de autoritate către un comandant străin, a generat o serie întreagă de interpretări, care prezintă această procedură drept o formă de renunțare la suveranitatea națională. Arată că, în fapt, procedura transferului de autoritate este reglementată în legislația românească încă din anul 2011, în Legea nr. 121/2011 privind participarea forțelor armate la misiuni și operații în afara teritoriului statului român. Observă că art. 11 din actul normativ menționat definește în mod similar transferul de autoritate către un comandant străin sau român, însă stabilește această procedură ca fiind aplicabilă doar în misiuni și operații multinaționale desfășurate în afara teritoriului României. Această limitare geografică era justificată de realitățile mediului de securitate al vremurilor la care a fost adoptată legea, care făceau ca amenințările și pericolele să se manifeste în teatrele de operații. Subliniază că, pentru adaptarea la noile realități, este necesar un cadru juridic prin care să se poată

asigura principiul comenzii unice pentru un comandant român sau aliat, în orice situație în care s-ar planifica și executa operații sau misiuni militare pe teritoriul național, în care să fie angrenate atât efective ale Armatei României, cât și ale armatelor aliate.

19. Apreciază că exercitarea comenzii de către un comandant, fie el român sau străin, nu implică în niciun fel vreo formă de cedare a suveranității niciuneia dintre țările ale căror efective participă la misiunea sau operația în discuție. Arată că transferul operațional către un comandant străin nu implică întreaga Armată a României, ci doar acele efective desemnate să participe la misiunea sau operația pe care acesta o va comanda, iar în mesajul privind transferul de autoritate sunt precizate denumirea structurii participante, compunerea, efectivele, tehnica și echipamentele specifice, zona de operații desemnată și perioada participării efective, gradul de autoritate transferat, limitările și restricțiile naționale de ordin juridic, geografic, acțional și operațional privind utilizarea forței.

20. Observă, totodată, că art. 3 alin. (2) din legea criticată prevede în mod expres că misiunile și operațiile militare se execută de către forțele armate în mod exclusiv/sau cu participarea forțelor armate străine, cu respectarea legislației României, a tratatelor internaționale, acordurilor bilaterale și multilaterale și a înțelegerilor tehnice încheiate cu forțele armate străine, astfel că invocă dispozițiile art. 11 și ale art. 148 alin. (1) și (2) din Constituție. Ca atare, ținând cont de cele argumentate, apreciază că motivele de neconstituționalitate formulate de autorii sesizărilor sunt neîntemeiate.

21. Apreciază că motivele de neconstituționalitate formulate cu privire la dispozițiile art. 6 din legea criticată sunt neîntemeiate. Condițiile în care efectivele militare participante pot face uz de muniție de război sunt strict definite, în acord cu legislația României și cu regulile de angajare, care sunt fundamentate obligatoriu pe temeiuri legale (care urmăresc asigurarea deplinei conformități cu prevederile legislației naționale și internaționale în domeniu), politice (care au în vedere asigurarea cadrului în care misiunile și operațiile militare corespund obiectivelor politico-militare și stării finale dorite) și militare (care vizează asigurarea premiselor necesare desfășurării misiunilor și operațiilor militare, precum și asigurarea protecției forțelor proprii/aliate/de coaliție). Observă că, potrivit art. 6 alin. (3) din legea criticată, elaborarea regulilor de angajare se realizează în concordanță cu principiile și normele dreptului internațional public, ale dreptului internațional umanitar și în conformitate cu prevederile legislației naționale; nicio regulă de angajare nu poate fi autorizată dacă nu există baza legală necesară aplicării acesteia.

22. Consideră că susținerile de neconstituționalitate formulate cu privire la prevederile legii supuse controlului de constituționalitate, prin raportare la art. 1 alin. (5) din Constituție, coroborat cu prevederile Legii nr. 24/2000, sunt neîntemeiate și în dezacord cu jurisprudența Curții Constituționale în materie. Astfel, reține că prin parcurgerea și interpretarea prevederilor legale criticate se pot observa o succesiune logică a soluțiilor legislative preconizate, precum și realizarea unei armonii interioare a actului normativ; redactarea textului într-un limbaj concis, sobru, clar și precis exclude orice echivoc, gruparea ideilor în funcție de conexiunile și de raportul firesc dintre ele, în cadrul concepției generale a reglementării, face ca prevederile normative să corespundă tuturor exigențelor de claritate și previzibilitate statuate în jurisprudența Curții Constituționale (sunt invocate, în acest sens, deciziile Curții Constituționale nr. 903 din 6 iulie 2010, nr. 743 din 2 iunie 2011 și nr. 662 din 11 noiembrie 2014). Constată că această critică este o simplă afirmație, fără să fie însoțită de o motivare de natură să demonstreze încălcarea textului constituțional invocat în ansamblul conținutului normativ. Reține că, în lipsa motivării în sensul arătat, Curtea Constituțională a statuat, prin Decizia nr. 594 din 15 iulie 2020, că nu se poate substitui autorului sesizării pentru a complini o cerință imperativă ce ține de legala învestire a Curții Constituționale pentru soluționarea obiecțiilor de neconstituționalitate.

23. Apreciază că motivul de neconstituționalitate invocat de autorii sesizării, cu referire la oportunitatea adoptării de noi acte normative cu privire la cadrul legal pentru derularea, de către forțele armate române, pe timp de pace, individual, în cadru aliat sau de coaliție, a unor misiuni și operații pe teritoriul statului român, este, de asemenea, neîntemeiat și în dezacord cu jurisprudența Curții Constituționale în materie. Precizează că, în raport cu scopul urmărit de legiuitor și având în vedere jurisprudența instanței constituționale în materie, potrivit căreia adoptarea de noi acte normative constituie o chestiune de oportunitate, care intră în marja de apreciere a legiuitorului, nu se poate reține presupusa încălcare a prevederilor constituționale, întrucât considerentele nu se pot converti *de plano* în motive ce ar conduce la suprimarea dreptului constituțional al puterii legiuitoare de a adopta astfel de acte normative, mai ales dacă domeniul supus reglementării ține de probleme de oportunitate care intră în marja de apreciere a legiuitorului (invocă, în acest sens, Decizia nr. 104 din 6 martie 2018). Curtea Constituțională a reținut că invocarea elementului de oportunitate este prin definiție de natură subiectivă și impune concluzia că aceasta nu are, în mod necesar și univoc, caracter obiectiv, ci poate da expresie și unor factori subiectivi (invocă Decizia nr. 650 din 15 decembrie 2022). Prin urmare, în acord cu jurisprudența Curții Constituționale, reține că oportunitatea legiferării se limitează la decizia de a adopta sau de a nu adopta actul normativ, de a avea o conduită activă sau pasivă. Cu alte cuvinte, decizia legiferării aparține în exclusivitate legiuitorului, care, dacă hotărăște reglementarea unei anumite situații juridice, are obligația să se conformeze exigențelor constituționale (sunt invocate, în acest sens, deciziile nr. 68 din 27 februarie 2017, paragraful 87, nr. 237 din 3 iunie 2020, paragraful 47, și nr. 198 din 24 martie 2021, paragraful 58).

24. De asemenea, apreciază că susținerea cu referire la pretinsa încălcare a principiului legalității, previzibilității și calității legii este neîntemeiată și în dezacord cu jurisprudența Curții Constituționale în materie. Contrar opiniei autorilor sesizării, jurisprudența Curții Constituționale (Decizia nr. 1.358 din 21 octombrie 2010), precum și jurisprudența constantă a Curții Europene a Drepturilor Omului (Hotărârea din 5 ianuarie 2000, pronunțată în Cauza *Beyeler împotriva Italiei*, Hotărârea din 23 noiembrie 2000, pronunțată în Cauza *Ex-regele Greciei și alții împotriva Greciei* și Hotărârea din 8 iulie 2008, pronunțată în Cauza *Fener Rum Patrikliği împotriva Turciei*) au statuat că principiul legalității presupune existența unor norme de drept intern suficient de accesibile, precise și previzibile în aplicarea lor, conducând la caracterul de *lex certa* al normei (invocă, în acest sens, și deciziile Curții Constituționale nr. 189 din 2 martie 2006, nr. 903 din 6 iulie 2010 sau nr. 26 din 18 ianuarie 2012). În același sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că legea trebuie, într-adevăr, să fie accesibilă justițiabilului și previzibilă în ceea ce privește efectele sale. Pentru ca legea să satisfacă cerința de previzibilitate, ea trebuie să precizeze cu suficientă claritate întinderea și modalitățile de exercitare a puterii de apreciere a autorităților în domeniul respectiv, ținând cont de scopul legitim urmărit, pentru a oferi persoanei o protecție adecvată împotriva arbitrarului. Prin parcurgerea textului actului normativ, constată că acesta este redactat cu suficientă precizie, în așa fel încât să permită oricărei persoane — care, la nevoie, poate apela la consultanță de specialitate — să își corecteze conduita (invocă Decizia Curții Constituționale nr. 26 din 18 ianuarie 2012).

25. Totodată, consideră că susținerile autorilor sesizărilor cu referire la pretinsa încălcarea a dispozițiilor art. 16 alin. (3) teza

întâi și ale art. 54 alin. (1) și (2) din Constituție sunt neîntemeiate. Apreciază că autorii sesizărilor nu surprind natura juridică a prevederilor criticate, configurarea constituțională a condiției cu privire la deținerea cetățeniei române pentru funcțiile militare fiind circumscrisă ocupării efective a acestora, și nu exercitării pe o perioadă determinată de acțiuni desfășurate în baza unui plan aprobat, aplicabile în cazul deteriorării mediului de securitate internațional sau regional, atunci când există riscuri și amenințări la adresa statului român, așa cum dispune legea dedusă controlului de constituționalitate. Noțiunea de ocupare a funcției militare este dezvoltată, la nivel infraconstituțional, în art. 4 din Legea nr. 80/1995 privind statutul cadrelor militare, prin definirea situațiilor în care se pot regăsi cadrele militare: acestea se pot afla în activitate, „când ocupă o funcție militară", ori pot fi în rezervă, „când nu ocupă o funcție militară", dar întrunesc condițiile prevăzute de lege pentru a fi chemate să îndeplinească serviciul militar, sau în retragere, când nu mai pot fi chemate pentru îndeplinirea serviciului militar. Prin urmare, opinează că argumentele prezentate de autorii obiecțiilor de neconstituționalitate prezintă ipoteze circumstanțiale din perspectivă interpretativă, care nu pot fi reținute ca fiind relevante în speță, întrucât excedează intenției de reglementare avute în vedere de Parlament, cele două concepte subsumate aparent condiției privind deținerea cetățeniei române neputându-se suprapune nu doar semantic și nici din perspectiva felului în care funcția militară este edictată în dreptul pozitiv național. Totodată, apreciază că legea criticată conține suficiente garanții ca participarea forțelor armate străine la misiunile și operațiile militare pe teritoriul statului român să se execute cu respectarea legislației României, a tratatelor internaționale, a acordurilor bilaterale și multilaterale și a înțelegerilor tehnice încheiate.

26. De asemenea, consideră neîntemeiată și presupusa încălcare a prevederilor art. 54 alin. (1) și (2) din Constituție, având în vedere că, potrivit Acordului din 1951 între statele părți la Tratatul Atlanticului de Nord cu privire la statutul forțelor lor, semnat la Londra la 19 iunie 1951, ratificat de România prin Legea nr. 23/1996, forțele unei părți pot fi trimise, pe bază de acord, în misiune pe teritoriul unei alte părți. Prin acest Acord a fost stabilit și statutul unor astfel de forțe atunci când se află pe teritoriul unei alte părți. Astfel, potrivit art. VII din Acord, autoritățile militare ale statului trimițător vor avea dreptul să exercite în cadrul statului primitor jurisdicția penală și disciplinară care le este conferită de legea statului trimițător în privința persoanelor supuse legilor militare ale acestui stat; autoritățile statului primitor vor exercita jurisdicția asupra membrilor unei forțe sau ai unei componente civile și asupra membrilor de familie, în ceea ce privește infracțiunile comise pe teritoriul statului primitor și incriminate de legea acestui stat. De asemenea, autoritățile militare ale statului trimițător vor avea dreptul să exercite jurisdicția exclusivă asupra persoanelor supuse legilor militare ale acestui stat, în ceea ce privește inclusiv infracțiunile referitoare la securitatea sa, incriminate de legea statului trimițător, dar nu și de legea statului primitor; autoritățile statului primitor vor avea dreptul să își exercite jurisdicția exclusivă asupra membrilor unei forțe sau ai unei componente civile și asupra membrilor lor de familie în ceea ce privește infracțiunile, inclusiv cele referitoare la securitatea acestui stat, pedepsite de legea sa, dar nu și de legea statului trimițător. Reține că același Acord prevede că o infracțiune împotriva securității statului include trădarea de patrie, sabotajul, spionajul sau încălcarea oricărei legi referitoare la secretele oficiale ale acestui stat sau la secretele privind apărarea națională a acestui stat.

27. Apreciază ca fiind neîntemeiată și critica de neconstituționalitate formulată cu referire la pretinsa încălcare a prevederilor art. 55 alin. (1) și (2), ale art. 80 și ale art. 93 din Constituție. Reține că actul normativ supus controlului de constituționalitate nu îngrădește în niciun fel apărarea țării și îndeplinirea îndatoririlor militare ale cetățenilor români. Dimpotrivă, art. 2 din actul normativ criticat prevede că desfășurarea misiunilor și operațiilor militare se realizează în cazul iminenței sau existenței unor acțiuni, fapte ori stări de fapt, capacități, strategii, intenții sau planuri ce pot afecta valorile, interesele și obiectivele naționale de securitate și/ori sunt de natură să pună în pericol direct sau indirect securitatea națională, prin afectarea caracterului național, a suveranității, independenței, unității și integrității teritoriale, a funcționării normale a instituțiilor statului și a unităților administrativ-teritoriale, a vieții și integrității fizice a cetățenilor.

28. În ceea ce privește art. 80 din Constituție, reține că acesta definește poziția Președintelui României în sistemul puterilor statului și rolul său în cadrul sistemului constituțional al țării. Apreciază că acest articol trebuie coroborat și cu art. 148 alin. (4) din Constituție, potrivit căruia Președintele României, alături de Parlament, Guvern și autoritatea judecătorească, garantează ducerea la îndeplinire a obligațiilor rezultate din actul aderării la tratatele constitutive ale Uniunii Europene. Referitor la presupusa încălcare prin legea criticată a prevederilor art. 93 din Constituție, reiterează că acest articol dă expresie rolului Președintelui României de garant al independenței naționale, al unității și al integrității teritoriale a țării, precum și rolului acestuia de a veghea la buna funcționare a autorităților în favoarea cetățenilor. Textul vizează situații de excepție ce pot să apară în plan intern, altele decât cele de natura agresiunilor armate din exterior și care pot duce la declanșarea stării de asediu sau a stării de urgență. Consideră că tocmai în astfel de cazuri actul normativ criticat nu se aplică. Astfel, potrivit art. 1 din legea criticată, aceasta reglementează desfășurarea pe timp de pace a misiunilor și operațiilor militare când nu este instituită starea de urgență ori starea de asediu sau nu este declarată starea de mobilizare ori starea de război.

29. Totodată, consideră că susținerea autorilor sesizării cu referire la pretinsa încălcare a dispozițiilor art. 118 alin. (1) și (4) din Constituție este neîntemeiată. Apreciază că argumentele care, în opinia autorilor, ar susține așa-zisa neconformitate a legii criticate cu dispozițiile art. 118 alin. (1) și (4) din Constituție nu sunt concludente, parcurgerea în ansamblu a cadrului normativ criticat și înțelegerea completă a noțiunilor utilizate înlăturând riscul referitor la faptul că „armata nu va mai fi subordonată voinței poporului român, ci voinței altor popoare". Prin legea dedusă controlului de constituționalitate sunt dispuse măsuri privind executarea și conducerea misiunilor și operațiilor militare pe timp de pace pe teritoriul statului român, care se realizează în conformitate cu documentele de planificare și conducere aprobate de autoritățile competente, prevăzute de Legea apărării naționale a României nr. 45/1994, cu modificările ulterioare. Apreciază că dispozițiile legii criticate nu pot fi interpretate în sensul atingerii, limitării sau suspendării drepturilor, libertăților și îndatoririlor fundamentale pe durata desfășurării pe timp de pace a misiunilor și operațiilor militare pe teritoriul statului român. De asemenea, susține că la edictarea normelor legale care dispun cu privire la desfășurarea pe timp de pace a misiunilor și operațiilor militare pe teritoriul statului român, indiferent de evoluția lor (inițiere, conducere și executare), este avută în vedere configurarea competențelor autorităților cu rol în domeniul de referință, prin instituirea regulilor necesare, suficiente și posibile care să conducă la o cât mai mare stabilitate și eficiență legislativă a noului cadru normativ. Prin urmare, apreciază că afirmațiile autorilor referitoare la organizarea de activități militare „în afara unei autorități statale" și la „subminarea capacității de apărare a statului român și aservirea militară străină" sunt în dezacord profund cu alegerea soluțiilor judicioase și durabile pe care a fost fundamentată legea criticată.

30. Consideră că motivele de neconstituționalitate cu referire la prevederile art. 8 din legea criticată sunt neîntemeiate, autorii sesizării neraportându-se la un text constituțional care, eventual, ar putea fi încălcat. Apreciază că perspectiva autorilor potrivit căreia „fondurile necesare participării forțelor Armatei României la misiuni și operații militare pe teritoriul statului român să fie asigurate din bugetul alocat pentru apărare al Alianței Nord Atlantice" nu poate fi reținută, întrucât acestea sunt considerate costuri naționale directe, fiind în totalitate în responsabilitatea autorităților române. Doar pentru executarea operațiilor sau exercițiilor specifice ale NATO se pot aloca și aproba fonduri pentru a fi puse la dispoziție din bugetele NATO.

31. În final, analizând documentele care au stat la baza sesizării Curții Constituționale, în raport cu prevederile art. 15 alin. (4) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, care prevăd că sesizarea făcută de parlamentari se trimite Curții Constituționale în ziua primirii ei, de către secretarul general al Camerei respective, constată lipsa documentului prin care secretarul general al Senatului, respectiv secretarul general al Camerei Deputaților au trimis sesizarea către Curtea Constituțională. Apreciază că prin lipsa acestui document se încalcă prevederile art. 15 alin. (4) din Legea nr. 47/1992, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Totodată, precizează că, potrivit art. 1 alin. (5) din Legea fundamentală, în România, respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor este obligatorie.

32. **Guvernul** apreciază că obiecțiile de neconstituționalitate sunt neîntemeiate.

33. În ceea ce privește pretinsa încălcare a dispozițiilor art. 1 alin. (1) și ale art. 2 din Constituție — referitoare la suveranitatea națională, Guvernul reține că, în jurisprudența sa, instanța de contencios constituțional a statuat că suveranitatea națională, principiu fundamental al statului român, aparține, potrivit art. 2 din Constituție, poporului român, care o exercită prin organele sale reprezentative, constituite prin alegeri libere, periodice și corecte, precum și prin referendum. Textul constituțional invocat exprimă, așadar, voința constituantului român, potrivit căreia, în cadrul democrației reprezentative, suveranitatea națională aparține într-adevăr poporului român, însă aceasta nu poate fi exercitată într-un mod direct, nemijlocit, la nivel individual, forma de exercitare fiind cea indirectă, mijlocită, prin procedeul alegerii organelor reprezentative. Modalitatea de constituire a acestora din urmă reprezintă expresia suveranității naționale, manifestată prin exprimarea voinței cetățenilor în cadrul alegerilor libere, periodice și corecte, precum și prin referendum (în acest sens sunt invocate deciziile Curții Constituționale nr. 419 din 26 martie 2009, nr. 61 din 14 ianuarie 2010 și nr. 518 din 5 iulie 2016). Așa fiind, în ceea ce privește invocarea principiului suveranității, în contextul jurisprudențial invocat mai sus, Guvernul apreciază că susținerile formulate sunt neîntemeiate.

34. Referitor la pretinsa încălcare a dispozițiilor art. 1 alin. (5) din Constituție, Guvernul observă că se invocă, pe de o parte, aspecte din conținutul expunerii de motive a legii criticate, care, în opinia autorilor, sunt eronate, iar, pe de altă parte, faptul că există o suprapunere de reglementare cu actuala legislație în vigoare, respectiv cu Legea nr. 291/2007 privind intrarea, staționarea, desfășurarea de operațiuni sau tranzitul forțelor armate străine pe teritoriul României și cu Legea nr. 122/2011 privind regimul armelor, dispozitivelor militare și munițiilor deținute de Ministerul Apărării Naționale și de forțele armate străine pe teritoriul României. Arată că, în acord cu jurisprudența Curții Constituționale, expunerea de motive a legii criticate nu poate forma obiectul controlului de constituționalitate. În acest sens, instanța de contencios constituțional a statuat constant că, de principiu, nu are competența să controleze modul de redactare a expunerilor de motive ale diverselor legi adoptate; expunerea de motive și, cu atât mai puțin, modul său de redactare nu au consacrare constituțională. Curtea Constituțională a reținut, de asemenea, că expunerea de motive, prin prisma art. 1 alin. (5) din Constituție, este un document de motivare necesar în cadrul procedurii de adoptare a legilor, însă, odată adoptată legea, rolul său se reduce la facilitarea înțelegerii acesteia. Prin urmare, Curtea a constatat că expunerea de motive a legii nu este decât un instrument al uneia dintre metodele de interpretare consacrate — metoda de interpretare teleologică. Aceasta presupune stabilirea sensului unei dispoziții legale ținându-se seama de finalitatea urmărită de legiuitor la adoptarea actului normativ din care face parte acea dispoziție. Astfel, expunerea de motive este doar un instrument dintre multe altele ale unei metode interpretative. Faptul că aceasta nu este suficient de precisă sau că nu lămurește toate aspectele de conținut ale normei nu duce la concluzia că însăși norma respectivă este neconstituțională pentru acest motiv, ea având doar o funcție de suport în interpretarea normei adoptate (în acest sens sunt invocate deciziile Curții Constituționale nr. 238 din 3 iunie 2020, paragraful 36, nr. 564 din 8 iulie 2020, paragraful 44, nr. 908 din 16 decembrie 2020, paragraful 100, nr. 120 din 16 martie 2023, paragrafele 55 și 56, și nr. 364 din 28 iunie 2023, paragraful 53). Având în vedere jurisprudența instanței de contencios constituțional indicată mai sus, Guvernul apreciază că, din acest punct de vedere, susținerea de neconstituționalitate este neîntemeiată.

35. Cu privire la pretinsa încălcare a dispozițiilor art. 16 alin. (3) teza întâi, ale art. 54 alin. (1) și (2) și ale art. 55 alin. (1) și (2) din Constituție, constată că acestea sunt nemotivate, contrar prevederilor art. 10 alin. (2) din Legea nr. 47/1992, indicarea temeiurilor constituționale nefiind suficientă, în opinia Guvernului, pentru determinarea în mod rezonabil a criticilor vizate de autorii obiecțiilor de neconstituționalitate. În acest sens arată că, în jurisprudența sa, Curtea Constituțională a reținut că nu este rolul instanței de control constituțional să identifice eventualele inconsistențe normative din cuprinsul acestui text legal și, ulterior, să argumenteze relația de contrarietate cu textul constituțional invocat (Decizia nr. 523 din 18 octombrie 2023) și că simpla enumerare a unor dispoziții constituționale sau convenționale nu poate fi considerată o veritabilă critică de neconstituționalitate (Decizia nr. 785 din 16 iunie 2011). În concluzie, Guvernul apreciază că, având în vedere caracterul general al textelor constituționale invocate, precum și lipsa explicitării pretinsei relații de contrarietate a dispozițiilor legale criticate față de acestea, nu se pot identifica în mod rezonabil criticile de neconstituționalitate, astfel încât criticile formulate pot fi considerate neîntemeiate.

36. În ceea ce privește pretinsa încălcare a dispozițiilor art. 80, 90, 93, ale art. 118 alin. (1) și (4) și ale art. 119 din Legea fundamentală, arătă că, prin raportare la rolul său constituțional, Consiliul Suprem de Apărare a Țării organizează și coordonează unitar activitățile care privesc apărarea țării și securitatea națională, participarea la menținerea securității internaționale și la apărarea colectivă în sistemele de alianță militară, precum și la acțiuni de menținere sau de restabilire a păcii, potrivit art. 119 din Constituție. În acest sens, Guvernul apreciază că atribuțiile Consiliului Suprem de Apărare a Țării, instituite prin legea criticată, trebuie să se circumscrie scopului său constituțional, de autoritate administrativă autonomă, cu rol de organizare și coordonare a apărării naționale a României.

37. **Președintele Senatului** nu a transmis Curții Constituționale punctul său de vedere.

38. Curtea, având în vedere că obiectul celor două sesizări îl constituie dispoziții ale aceluiași act normativ, în temeiul art. 139 din Codul de procedură civilă, coroborat cu art. 14 din Legea nr. 47/1992, a dispus, din oficiu, conexarea Dosarului nr. 803A/2025 la Dosarul nr. 801A/2025, care a fost primul înregistrat.

CURTEA,

examinând obiecțiile de neconstituționalitate, punctele de vedere ale președintelui Camerei Deputaților și Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, dispozițiile legii criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

39. **Obiectul controlului de constituționalitate**, astfel cum este menționat în actele de sesizare, îl constituie Legea privind desfășurarea pe timp de pace a misiunilor și operațiilor militare pe teritoriul statului român, precum și, în special, dispozițiile art. 3 alin. (1) lit. d) și e), ale art. 6 alin. (1) și (2), ale art. 7 alin. (1) și (2) și ale art. 8 din lege. Analizând susținerile autorilor sesizărilor, cuprinse în motivarea obiecțiilor de neconstituționalitate, Curtea constată că aceștia critică, punctual, și dispozițiile art. 4 din lege. Prin urmare, Curtea constată că **obiectul controlului de constituționalitate** îl constituie Legea privind desfășurarea pe timp de pace a misiunilor și operațiilor militare pe teritoriul statului român, precum și, în special, dispozițiile art. 3 alin. (1) lit. d) și e), ale art. 4, ale art. 6 alin. (1) și (2), ale art. 7 alin. (1) și (2) și ale art. 8 din lege. Textele de lege criticate în mod punctual au următorul cuprins:

„Art. 3. — (1) În sensul prezentei legi, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

(...)

d) transferul de autoritate — *o acțiune prin care diferite grade de autoritate ale comenzii și controlului asupra unor forțe desemnate sunt conferite, pe o durată determinată, de către comandantul forțelor aliate sau autoritățile militare ale statelor participante la o coaliție pe teritoriul statului român către șeful Statului Major al Apărării sau, după caz, de către acesta unui comandant aliat sau de coaliție, în condițiile legii române și ale tratatelor la care România este parte;*

e) mesajul privind transferul de autoritate — *documentul standardizat, agreat la nivel aliat, care stă la baza transferului de autoritate asupra unei structuri militare participante la misiuni și operații, în al cărui conținut sunt precizate denumirea structurii participante, compunerea, efectivele, tehnica și echipamentele specifice, zona de operații desemnată și perioada participării efective, gradul de autoritate transferat, limitările și restricțiile naționale de ordin juridic, geografic, acțional și operațional privind utilizarea forței.*

Art. 4. — Inițierea misiunilor și operațiilor militare pe teritoriul statului român se aprobă de către Președintele României la propunerea Consiliului Suprem de Apărare a Țării, în condițiile în care indicatorii și avertizările stabilite prin planuri arată o deteriorare a mediului de securitate internațional sau regional și iminența unor riscuri de securitate la adresa statului român. Președintele României informează Parlamentul în termen de 5 zile cu privire la decizia luată, iar dacă Parlamentul este în vacanță, la începerea sesiunii ordinare sau extraordinare, după caz.

(...)

Art. 6. — (1) Pe durata participării la misiuni și operații militare, pe teritoriul statului român, pentru îndeplinirea misiunilor încredințate, personalul forțelor armate române și străine poate face uz de armamentul, munițiile și dispozitivele militare din dotare, în conformitate cu legislația României și cu regulile de angajare autorizate.

(2) Regulile de angajare se fundamentează pe următoarele temeiuri:

a) legale — care urmăresc asigurarea deplinei conformități cu prevederile legislației naționale și internaționale în domeniu;

b) politice — care au în vedere asigurarea cadrului în care misiunile și operațiile militare corespund obiectivelor politico-militare și stării finale dorite;

c) militare — care vizează asigurarea premiselor necesare desfășurării misiunilor și operațiilor militare, precum și asigurarea protecției forțelor proprii/aliate/de coaliție.

(...)

Art. 7. — (1) Pe timpul desfășurării misiunilor și operațiilor militare, pe teritoriul statului român, cu participarea forțelor armate străine, comandantului român desemnat să conducă misiunea sau operația militară îi pot fi transferate, sub diferite grade de autoritate, forțele armate străine participante, în limitele stabilite prin mesajul privind transferul de autoritate.

(2) Structurile desemnate din cadrul Armatei României, în funcție de necesitățile operaționale, pot fi transferate pentru perioade determinate de timp, sub diferite grade de autoritate în relația cu comandantul forțelor armate străine care conduce o operație militară pe teritoriul statului român, în limitele stabilite prin mesajul privind transferul de autoritate, semnat de către șeful Statului Major al Apărării și prin înțelegerile tehnice încheiate în acest sens.

(...)

Art. 8. — Fondurile necesare participării forțelor Armatei României la misiuni și operații militare pe teritoriul statului român se asigură de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Apărării Naționale."

40. Dispozițiile constituționale pretins încălcate sunt cele ale art. 1 alin. (1), (3) și (5) privind caracterul suveran al statului, respectiv principiul respectării Constituției și supremației sale, cu referire la loialitatea constituțională, principiul legalității și calitatea legii, ale art. 2 privind suveranitatea, ale art. 16 alin. (3) fraza întâi, potrivit cărora funcțiile și demnitățile publice, civile sau militare, pot fi ocupate, în condițiile legii, de persoanele care au cetățenie română și domiciliul în țară, ale art. 54 referitor la fidelitatea față de țară, ale art. 55 alin. (1) și (2) privind apărarea țării, ale art. 80 alin. (1) privind rolul Președintelui României, ale art. 90 privind referendumul, ale art. 92 privind atribuțiile Președintelui României în domeniul apărării, ale art. 93 privind instituirea stării de asediu sau a stării de urgență, ale art. 118 alin. (1) și (4) privind forțele armate și ale art. 119 referitor la Consiliul Suprem de Apărare a Țării.

41. În vederea soluționării prezentelor sesizări, Curtea procedează, mai întâi, la verificarea admisibilității acestora. Instanța constituțională are obligația verificării condițiilor de admisibilitate ale obiecției de neconstituționalitate, prevăzute de art. 146 lit. a) teza întâi din Constituție și de art. 15 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, atât sub aspectul titularului dreptului de sesizare, al termenului în care acesta este îndrituit să sesizeze instanța constituțională, cât și al obiectului controlului de constituționalitate. În jurisprudența sa, Curtea a statuat că primele două condiții se referă la regularitatea sesizării instanței constituționale, din perspectiva legalei sale sesizări, iar cea de-a treia vizează stabilirea sferei sale de competență, astfel încât urmează a fi cercetate în ordine, constatarea neîndeplinirii uneia având efecte dirimante și făcând inutilă analiza celorlalte condiții (a se vedea în acest sens Decizia nr. 66 din 21 februarie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 213 din 9 martie 2018, paragraful 38, și Decizia nr. 334 din 10 mai 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 455 din 31 mai 2018, paragraful 27).

42. Sub aspectul legalității sesizării, Curtea constată că, deși sesizările de neconstituționalitate formulate de un număr de 43 de senatori aparținând grupurilor parlamentare ale S.O.S. România, Partidului Oamenilor Tineri și Alianței pentru Unirea Românilor, respectiv de un număr de 52 de deputați aparținând acelorași grupuri parlamentare au fost depuse direct la Curtea Constituțională, contrar art. 15 alin. (4) din Legea nr. 47/1992, potrivit cărula *„Sesizarea făcută de parlamentari se trimite Curții Constituționale în ziua primirii ei, de către secretarul general al Camerei respective"*, aceasta nu este o cauză de inadmisibilitate,

ci una de neregularitate (a se vedea, *ad similis*, Decizia Curții Constituționale nr. 305 din 12 martie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 213 din 20 martie 2008, Decizia nr. 729 din 9 iulie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 480 din 12 iulie 2012, Decizia nr. 732 din 10 iulie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 480 din 12 iulie 2012, Decizia nr. 735 din 24 iulie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 510 din 24 iulie 2012, și Decizia nr. 783 din 26 septembrie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 684 din 3 octombrie 2012). În consecință, Curtea Constituțională a fost legal învestită cu prezentele obiecții de neconstituționalitate.

43. Curtea constată că sesizările de neconstituționalitate, care formează obiectul dosarelor nr. 801A/2025 și nr. 803A/2025, îndeplinesc condiția de admisibilitate, prevăzută de art. 146 lit. a) teza întâi din Constituție, sub aspectul titularului dreptului de sesizare, întrucât au fost formulate de un număr de 43 de senatori aparținând Grupurilor parlamentare ale S.O.S. România, Partidului Oamenilor Tineri și Alianței pentru Unirea Românilor, respectiv de un număr de 52 de deputați aparținând acelorași grupuri parlamentare.

44. Cu privire la termenul în care poate fi sesizată instanța de contencios constituțional, potrivit art. 15 alin. (2) din Legea nr. 47/1992, acesta este de 5 zile de la data depunerii legii adoptate la secretarii generali ai celor două Camere ale Parlamentului, respectiv de 2 zile, începând de la același moment, dacă legea a fost adoptată în procedură de urgență. Totodată, în temeiul art. 146 lit. a) teza întâi din Legea fundamentală, Curtea Constituțională se pronunță asupra constituționalității legilor înainte de promulgarea acestora, care, potrivit art. 77 alin. (1) teza a doua din Constituție, se face în termen de cel mult 20 de zile de la primirea legii adoptate de Parlament, iar, potrivit art. 77 alin. (3) din Constituție, în termen de cel mult 10 zile de la primirea legii adoptate după reexaminare. Din coroborarea informațiilor cuprinse în fișele legislative publicate pe paginile celor două Camere ale Parlamentului rezultă că legea criticată a fost adoptată de Camera Deputaților, în calitate de primă Cameră sesizată, în data de 19 februarie 2025, după care a fost trimisă Senatului, care a adoptat-o, în calitate de Cameră decizională, la data de 26 februarie 2025. La aceeași dată, legea a fost depusă la secretarii generali ai celor două Camere, în vederea exercitării dreptului de sesizare a Curții Constituționale, la data de 28 februarie 2025 au fost formulate prezentele obiecții de neconstituționalitate, iar la data de 3 martie 2025 a fost trimisă Președintelui României pentru promulgare. Luând act de faptul că obiecțiile de neconstituționalitate au fost formulate în interiorul termenului de 5 zile prevăzut de art. 15 alin. (2) din Legea nr. 47/1992, Curtea constată că obiecțiile de neconstituționalitate sunt admisibile sub aspectul respectării termenului în care poate fi sesizată instanța de control constituțional (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 67 din 21 februarie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 223 din 13 martie 2018, paragraful 70, prima ipoteză).

45. Sub aspectul obiectului sesizărilor, Curtea constată că acestea vizează o lege care nu a fost încă promulgată, astfel că pot forma obiectul controlului de constituționalitate prevăzut de art. 146 lit. a) teza întâi din Constituție.

46. Prin urmare, Curtea Constituțională constată că a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. a) din Constituție și ale art. 1, 10, 15, 16 și 18 din Legea nr. 47/1992, să se pronunțe asupra constituționalității prevederilor legale criticate.

47. Proiectul de lege privind desfășurarea pe timp de pace a misiunilor și operațiilor militare pe teritoriul statului român, inițiat de Guvern (Hotărârea E257 din 12 decembrie 2024), a fost înaintat Camerei Deputaților, în calitate de primă Cameră sesizată, pentru dezbaterea pe fond, fiind înregistrat la Biroul permanent al Camerei Deputaților cu nr. 766 din 17 decembrie 2024 (L5/2025). Consiliul Legislativ a avizat favorabil proiectul de lege, conform Avizului nr. 1.220 din 3 decembrie 2024. De asemenea, Consiliul Suprem de Apărare a Țării a avizat favorabil proiectul de act normativ, prin Hotărârea nr. 233 din 11 decembrie 2024. Proiectul de lege a primit aviz favorabil de la Comisia juridică, de disciplină și imunități, la data de 11 februarie 2025, și de la Comisia pentru buget, finanțe și bănci (nr. 4c-2/66 din 18 februarie 2025). Comisia pentru apărare, ordine publică și siguranță națională, sesizată în fond, a comunicat, la data de 19 februarie 2025, raportul favorabil, fără amendamente, având nr. 4c-15/14 din 4 februarie 2025.

48. La data de 19 februarie 2025, Camera Deputaților, în calitate de primă Cameră sesizată, a adoptat Legea privind desfășurarea pe timp de pace a misiunilor și operațiilor militare pe teritoriul statului român. În data de 20 februarie 2025, proiectul de lege, în forma adoptată de Camera Deputaților, a fost înregistrat pentru dezbatere la Senat, în calitate de Cameră decizională, și a fost trimis pentru examinare pe fond la Comisia pentru apărare, ordine publică și siguranță națională, cu termen pentru depunerea amendamentelor 26 februarie 2025 și termen pentru depunerea raportului 4 martie 2025. În data de 25 februarie 2025, comisia sesizată în fond a înaintat raportul de admitere asupra proiectului de lege cu un amendament respins, redat în anexa la raport nr. XXV/128 din 25 februarie 2025. La aceeași dată, respectiv 26 februarie 2025, au avut loc dezbaterea în plenul Senatului și adoptarea Legii privind desfășurarea pe timp de pace a misiunilor și operațiilor militare pe teritoriul statului român. Legea a fost trimisă pentru promulgare Președintelui României în data de 3 martie 2025.

49. În motivarea sesizărilor, autorii acestora formulează atât critici de neconstituționalitate extrinsecă, referitoare la expunerea de motive a Legii privind desfășurarea pe timp de pace a misiunilor și operațiilor militare pe teritoriul statului român, din perspectiva existenței unor paralelisme de reglementare, și, totodată, referitoare la oportunitatea adoptării legii, cât și, punctual, critici de neconstituționalitate intrinsecă a legii.

50. Potrivit primei critici de neconstituționalitate extrinsecă, potrivit căreia, contrar dispozițiilor art. 1 alin. (5) din Constituție și prevederilor Legii nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 260 din 21 aprilie 2010, în expunerea de motive a legii criticate se arată, în mod eronat, că „în momentul de față, posibilitatea executării de misiuni pe timp de pace pe teritoriul național de către forțele armate române nu este reglementată în mod expres de legislația română". În acest sens, autorii sesizărilor invocă, din perspectiva existenței unor paralelisme de reglementare, acte normative în vigoare, respectiv Legea nr. 291/2007 privind intrarea, staționarea, desfășurarea de operațiuni sau tranzitul forțelor armate străine pe teritoriul României, Legea nr. 121/2011 privind participarea forțelor armate la misiuni și operații în afara teritoriului statului român, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 427 din 17 iunie 2011, și Legea nr. 122/2011 privind regimul armelor, dispozitivelor militare și munițiilor deținute de Ministerul Apărării Naționale și de forțele armate străine pe teritoriul României, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 426 din 17 iunie 2011, care, de altfel, sunt menționate în expunerea de motive a legii pentru a sublinia necesitatea reglementării, printr-un act normativ distinct, a posibilității desfășurării pe timp de pace, pe teritoriul național, a unor misiuni și operații militare.

51. Faptul că expunerea de motive face referire la cadrul normativ în vigoare privind intrarea, staționarea, desfășurarea de operațiuni sau tranzitul forțelor armate străine pe teritoriul

României, participarea forțelor armate la misiuni și operații în afara teritoriului statului român, respectiv regimul armelor, dispozitivelor militare și muniților deținute de Ministerul Apărării Naționale și de forțele armate străine pe teritoriul României, pentru a sublinia existența unui vid legislativ în ceea ce privește desfășurarea „pe timp de pace" a unor misiuni și operații militare pe teritoriul național ori utilizarea capabilităților forțelor armate străine dislocate în România pentru contracararea prin mijloace noncinetice sau cinetice a unor riscuri și amenințări concrete, nu conduce la concluzia că însăși legea respectivă este neconstituțională pentru acest motiv, referirea la dispozițiile în vigoare având doar o funcție de suport în interpretarea legii adoptate. În același timp, Curtea reține că, printre altele, potrivit expunerii de motive, „prezentul proiect de lege își propune crearea cadrului juridic care să permită desfășurarea pe timp de pace a unor misiuni și operații naționale sau internaționale pe teritoriul statului român, în conformitate cu prevederile art. 31 din Legea nr. 122/2011, cu modificările și completările ulterioare", din perspectiva stabilirii unor „reguli de angajare", în conformitate cu legislația României și, după caz, cu înțelegerile încheiate cu alte armate, în baza tratatelor la care România este parte. Cu alte cuvinte, expunerea de motive evidențiază existența unui vid legislativ și nevoia creării unui cadru normativ special pentru derularea de către forțele armate române, pe timp de pace, individual, în cadru aliat sau de coaliție, a unor misiuni și operații naționale sau internaționale pe teritoriul statului român, în conformitate cu norme ale cadrului normativ general în vigoare, în acest sens fiind indicate dispozițiile art. 31 din Legea nr. 122/2011.

52. Curtea constată că, în jurisprudența sa, a stabilit că nu poate exercita un control de constituționalitate al expunerilor de motive ale diverselor legi adoptate, întrucât expunerea de motive și, cu atât mai puțin, modul său de redactare nu au consacrare constituțională. Așadar, un viciu de neconstituționalitate extrinsec al legii nu poate rezulta din chiar modul în care inițiatorul ei și-a motivat proiectul/propunerea legislativă, în condițiile în care rezultatul activității de legiferare este legea adoptată de Parlament. Controlul de constituționalitate vizează legea, și nu opțiuni, dorințe sau intenții cuprinse în expunerea de motive a legii (a se vedea Decizia nr. 238 din 3 iunie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 666 din 28 iulie 2020, paragraful 36, Decizia nr. 564 din 8 iulie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 630 din 17 iulie 2020, paragraful 44, Decizia nr. 678 din 29 septembrie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 946 din 15 octombrie 2020, Decizia nr. 908 din 16 decembrie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 85 din 27 ianuarie 2020, paragraful 100, Decizia nr. 120 din 16 martie 2023, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 326 din 19 aprilie 2023, paragrafele 55 și 56, și Decizia nr. 364 din 28 iunie 2023, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 661 din 19 iulie 2023, paragraful 53). Expunerea de motive, prin prisma art. 1 alin. (5) din Constituție, este un document de motivare necesar în cadrul procedurii de adoptare a legilor, însă, odată adoptată legea, rolul său se reduce la facilitarea înțelegerii acesteia. Prin urmare, expunerea de motive a legii nu este decât un instrument al uneia dintre metodele de interpretare consacrate — metoda de interpretare teleologică. Aceasta presupune stabilirea sensului unei dispoziții legale ținându-se seama de finalitatea urmărită de legiuitor la adoptarea actului normativ din care face parte acea dispoziție.

53. Prin urmare, Curtea constată că eventuala neclaritate/imprecizie/imprevizibilitate a textului de lege nu poate fi o consecință directă a caracterului eronat al expunerii de motive, constatare valabilă și viceversa. Nu este rolul Curții Constituționale să analizeze consistența acestei relații funcționale prin prisma modului de redactare a expunerii de motive. Exigențele de calitate a legii și cele privind modul de redactare a expunerii de motive sunt două chestiuni diferite între care nu se poate stabili o relație cauzală. În schimb, între acestea există o relație funcțională, în sensul că expunerea de motive poate ajuta la o mai bună înțelegere a dispozițiilor normative, mai ales a celor tehnice, care, prin natura lor, au un limbaj mai greu accesibil.

54. În consecință, o asemenea critică este, de principiu, inadmisibilă, Curtea Constituțională neavând competența să cenzureze modul de redactare a expunerii de motive concepute de deputați, de senatori sau de Guvern, după caz. Prin urmare, Curtea nu poate reține încălcarea art. 1 alin. (5) din Constituție.

55. Cu privire la cea de-a doua critică de neconstituționalitate extrinsecă, potrivit căreia nu servește interesului public și nu este oportună adoptarea unui nou act normativ cu privire la cadrul legal pentru derularea, de către forțele armate române, pe timp de pace, individual, în cadru aliat sau de coaliție, a unor misiuni și operațiuni pe teritoriul statului român, Curtea constată că aceasta pune în discuție caracterul eficient și adecvat al reglementării, aspect care nu poate fi supus însă analizei instanței de contencios constituțional. Astfel, potrivit dispozițiilor art. 2 alin. (2) și ale art. 29 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, Curtea Constituțională se pronunță asupra constituționalității unei legi sau ordonanțe ori a unei dispoziții dintr-o lege sau dintr-o ordonanță în vigoare, ceea ce înseamnă analiza dispozițiilor criticate în raport cu prevederile Constituției. Aceasta este o analiză de drept, Curtea neavând posibilitatea de a sancționa oportunitatea sau eficiența politicii economice adoptate de stat (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 1.010 din 27 noiembrie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 55 din 24 ianuarie 2013).

56. Numai Parlamentul poate hotărî, în limitele prevăzute de Constituție, asupra conținutului reglementărilor legale și a oportunității adoptării acestora, iar statul de drept, a cărui existență este reglementată prin art. 1 alin. (3) din Legea fundamentală, impune recunoașterea de către fiecare putere a actelor și a măsurilor luate de celelalte puteri în limitele prevăzute de Constituție (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 203 din 29 noiembrie 1999, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 603 din 9 decembrie 1999, considerente de principiu reluate și în Decizia nr. 315 din 18 iunie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 520 din 20 august 2013, Decizia nr. 16 din 15 ianuarie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 183 din 8 martie 2015, și Decizia nr. 56 din 16 februarie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 303 din 20 aprilie 2016, paragraful 14).

57. Prin urmare, având în vedere jurisprudența Curții Constituționale precitată, precum și faptul că reglementarea desfășurării pe timp de pace a misiunilor și operațiilor militare, în cadru allat sau de coaliție, atunci când nu este instituită starea de urgență ori starea de asediu sau nu este declarată starea de mobilizare ori starea de război, constituie o chestiune de oportunitate care intră în marja de apreciere a legiuitorului, prin prisma art. 149 din Constituție, în acest context, legiuitorul fiind unul dintre subiecții ce garantează ducerea la îndeplinire a obligațiilor rezultate din actul aderării la Tratatul Atlanticului de Nord.

58. Având în vedere respingerea criticilor de neconstituționalitate extrinsecă, Curtea urmează să analizeze criticile de neconstituționalitate intrinsecă formulate de autorii obiecțiilor de neconstituționalitate.

59. În examinarea criticilor de neconstituționalitate intrinsecă, Curtea observă că art. 118 din Constituție prevede că *„(1) Armata este subordonată exclusiv voinței poporului pentru garantarea suveranității, a independenței și a unității statului, a*

integrității teritoriale a țării și a democrației constituționale. În condițiile legii și ale tratatelor internaționale la care România este parte, armata contribuie la apărarea colectivă în sistemele de alianță militară și participă la acțiuni privind menținerea sau restabilirea păcii. (...) (3) Prevederile alineatelor (1) și (2) se aplică, în mod corespunzător, și celorlalte componente ale forțelor armate stabilite potrivit legii. (...) (5) Pe teritoriul României pot intra, staționa, desfășura operațiuni sau trece trupe străine numai în condițiile legii sau ale tratatelor internaționale la care România este parte." Revizuirea Constituției în anul 2003, prin modificarea alin. (1), (3) și (5) ale art. 118, a legitimat noi funcții ale armatei, care, în condițiile legii și ale tratatelor internaționale la care România este parte, contribuie la apărarea colectivă în sistemele de alianță militară și participă la acțiuni privind menținerea sau restabilirea păcii. Prevederile alin. (3) al art. 118 din Legea fundamentală generalizează această funcție la toate componentele forțelor armate, iar alin. (5) al aceluiași articol introduce restricții privitoare la trupele străine în raport cu teritoriul român. Dispozițiile acestui din urmă alineat interzic trupelor străine să intre, să staționeze, să desfășoare operațiuni sau să treacă pe teritoriul României fără respectarea condițiilor stabilite de lege. În acest context, Curtea observă că aderarea la Tratatul Atlanticului de Nord, prin Legea nr. 22/2004 pentru aderarea României la Tratatul Atlanticului de Nord, semnat la Washington la 4 aprilie 1949, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 185 din 3 martie 2004, a avut ca urmare adaptarea funcțiilor forțelor armate la noua paradigmă a apărării colective și menținerii păcii și securității în coordonatele stabilite de textul acestui tratat. Așa încât Curtea reține că Legea nr. 291/2007 constituie cadrul normativ general în vigoare în ceea ce privește condițiile în care forțele armate străine pot intra, staționa, desfășura operațiuni sau tranzita teritoriul României, în timp ce legea criticată stabilește un regim special, instituind reglementări speciale privind desfășurarea pe timp de pace a misiunilor și operațiilor militare pe teritoriul statului român ale forțelor armate străine aliate sau de coaliție.

60. De asemenea, Curtea reține că, în virtutea aderării României la Tratatul Atlanticului de Nord, Legea nr. 203/2015 privind planificarea apărării, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 555 din 27 iulie 2015, prevede că planificarea apărării este procesul care stă la baza transformării și modernizării în domeniul apărării și include totalitatea programelor, acțiunilor și măsurilor inițiate de România pentru identificarea, dezvoltarea și pregătirea capabilităților militare și nonmilitare necesare îndeplinirii misiunilor și obiectivelor în domeniul apărării pentru îndeplinirea obligațiilor ce derivă din Constituție și din lege, îndeplinirea obligațiilor ce revin României în asigurarea securității și apărării colective în cadrul NATO, asigurarea participării României la Politica de Securitate și Apărare Comună a Uniunii Europene și respectarea angajamentelor în contextul cooperării internaționale în domeniul apărării cu alte state și al îndeplinirii obligațiilor asumate prin participarea la activitatea altor organizații internaționale sau în alte situații reglementate de dreptul internațional, în condițiile legii [art. 1 alin. (2)], în timp ce documentele pentru planificarea apărării de la nivel național și departamental iau în considerare obligațiile, cerințele și recomandările rezultate din procesul de planificare a apărării în NATO, conceptul strategic al NATO, directiva politică a NATO, strategia de securitate a Uniunii Europene, alte documente ale NATO și ale UE de planificare în domeniul apărării și scenariile strategice și documentele de planificare a operațiilor.

61. O critică de neconstituționalitate intrinsecă este formulată în sensul că, în dezacord cu dispozițiile art. 1 alin. (3) și (5), ale art. 2, 80, 90, 93, ale art. 118 alin. (1) și (4) și ale art. 119 din Constituție, legea criticată conține prevederi prin care exercitarea suveranității este încredințată altor subiecte de drept. Din această perspectivă, autorii obiecțiilor fac referire la „transferul de autoritate" care se realizează de către șeful Statului Major al Apărării către comandantul forțelor aliate sau al forțelor străine.

62. Cu privire la această critică, instanța constituțională reține că art. 3 alin. (1) lit. d) și e) din legea analizată definește transferul de autoritate ca o acțiune prin care diferite grade de autoritate ale comenzii și controlului asupra unor forțe desemnate sunt conferite, pe o durată determinată, de către comandantul forțelor aliate sau autoritățile militare ale statelor participante la o coaliție pe teritoriul statului român către șeful Statului Major al Apărării sau, după caz, de către acesta unui comandant aliat sau de coaliție, în condițiile legii române și ale tratatelor la care România este parte, iar mesajul privind transferul de autoritate reprezintă documentul standardizat, agreat la nivel aliat, care stă la baza transferului de autoritate asupra unei structuri militare participante la misiuni și operații, în al cărui conținut sunt precizate denumirea structurii participante, compunerea, efectivele, tehnica și echipamentele specifice, zona de operații desemnată și perioada participării efective, gradul de autoritate transferat, limitările și restricțiile naționale de ordin juridic, geografic, acțional și operațional privind utilizarea forței.

63. Curtea reține că noțiunea „transfer de autoritate" nu constituie o noutate în reglementarea națională, câtă vreme Legea nr. 291/2007 — cadrul normativ general în vigoare privind condițiile în care forțele armate străine pot intra, staționa, desfășura operațiuni sau tranzita teritoriul României — prevede, la art. 8 alin. (5), faptul că *„structurile Ministerului Apărării Naționale pot lua în subordine și pot ordona misiuni forțelor armate străine staționate pe teritoriul României, în condițiile art. 4 și 5, în limitele stabilite prin transferul de autoritate și înțelegerile încheiate de către Ministerul Apărării Naționale cu reprezentanții autorizați ai părții trimițătoare"*. Înțelegerile tehnice sunt definite în art. 2 lit. h) din același act normativ ca fiind documentele bi- sau multilaterale care, fără a crea sau modifica raporturi juridice de drept internațional public, stabilesc condițiile concrete în care forțele armate străine intră, staționează, prepoziționează produse militare, echipamente și materiale, desfășoară operațiuni sau tranzitează teritoriul României, procedura încheierii lor fiind aprobată prin hotărâre a Guvernului, potrivit art. 8 alin. (2) din același act normativ. De altfel, „transferul de autoritate" este reglementat și în art. 11 din Legea nr. 121/2011 privind participarea forțelor armate la misiuni și operații în afara teritoriului statului român.

64. Art. 7 alin. (1) și (2) din legea criticată prevede că transferul de autoritate poate fi efectuat, în condiții de reciprocitate, atât către comandanții forțelor armate române, în situația în care aceștia sunt desemnați să conducă misiunea sau operația militară în limitele stabilite prin documentul standardizat, agreat la nivel aliat (mesajul privind transferul de autoritate), cât și către un comandant al forțelor militare străine care conduce o operație militară pe teritoriul statului român, în cadru aliat sau de coaliție, în această din urmă ipoteză limitele fiind stabilite atât prin mesajul privind transferul de autoritate, semnat de către șeful Statului Major al Apărării, cât și prin înțelegerile tehnice încheiate în acest sens. Totodată, alin. (3) al art. 7 din legea criticată prevede că șeful Statului Major al Apărării poate dispune încetarea transferului de autoritate asupra forțelor armate române, participante la misiuni și operații militare pe teritoriul statului român, în funcție de dinamica situației operaționale.

65. În aceste condiții, Curtea constată că „transferul de autoritate", reglementat de legea criticată, are în vedere o acțiune de predare/preluare a controlului și comenzii, la nivel operațional și/sau tactic, a forțelor militare participante la desfășurarea, pe timp de pace, a unor misiuni și operații militare

pe teritoriul statului român, pe linie de subordonare și executare a ordinelor comandantului forței căruia i se subordonează, în condițiile strict prevăzute de normă (în diferite grade de autoritate; asupra unor „forțe/structuri desemnate/structuri militare"; pe o durată determinată; în condițiile legii române și ale tratatelor la care România este parte; în limitele stabilite prin documente standardizate, agreate la nivel aliat, și prin documente bilaterale/multilaterale), care nu are semnificația „încredințării exercițiului suveranității altor subiecte de drept", astfel cum susțin autorii sesizărilor.

66. Curtea constată că soluția normativă privind „transferul de autoritate" este o măsură exclusiv de comandament cu caracter militar, care implică alte măsuri cu caracter tehnic militar, iar scopul reglementării, prin lege, a acestei soluții este acela de a proteja suveranitatea națională a statului român, ca stat membru al NATO, în fața oricăror amenințări externe în domeniul militar. De altfel, Curtea observă că, în secțiunea referitoare la „Motivul emiterii actului normativ" din cadrul expunerii de motive a legii criticate, subsecțiunea „Schimbări preconizate", se specifică faptul că „prin adoptarea actului normativ vor fi stabilite măsuri specifice și adaptate riscurilor și amenințărilor generate de degradarea contextului de securitate pentru asigurarea unei reacții ce va permite menținerea suveranității, independenței, unității și integrității teritoriale a României, a funcționării normale a instituțiilor statului și a unităților administrativ-teritoriale, precum și protejarea vieții și integrității fizice a cetățenilor".

67. Curtea observă că, în formularea motivelor de neconstituționalitate, printre dispozițiile criticate, autorii obiecțiilor indică și prevederile art. 6 alin. (1) și (2) din lege din perspectiva încălcării art. 2 din Constituție. Potrivit acestor prevederi, pe durata participării la misiuni și operații militare, pe teritoriul statului român, pentru îndeplinirea misiunilor încredințate, personalul forțelor armate române și străine poate face uz de armamentul, munițiile și dispozitivele militare din dotare, în conformitate cu legislația României și cu regulile de angajare autorizate [alin. (1)]. Alin. (2) al art. 6 din legea criticată precizează că regulile de angajare se fundamentează pe temeiuri legale — care urmăresc asigurarea deplinei conformități cu prevederile legislației naționale și internaționale în domeniu; politice — care au în vedere asigurarea cadrului în care misiunile și operațiile militare corespund obiectivelor politico-militare și stării finale dorite; militare — care vizează asigurarea premiselor necesare desfășurării misiunilor și operațiilor militare, precum și asigurarea protecției forțelor proprii/aliate/de coaliție. Elaborarea regulilor de angajare se realizează în concordanță cu principiile și normele dreptului internațional public, ale dreptului internațional umanitar și în conformitate cu prevederile legislației naționale; nicio regulă de angajare nu poate fi autorizată dacă nu există baza legală necesară aplicării acesteia [alin. (3)].

68. Curtea reține că prevederile menționate în paragraful anterior urmează să se completeze cu dispoziții ale cadrului normativ general în materia regimului armelor, dispozitivelor militare și munițiilor deținute de Ministerul Apărării Naționale și de forțele armate străine pe teritoriul României, respectiv cu dispozițiile Legii nr. 122/2011, care reglementează deținerea, portul, folosirea armelor, a dispozitivelor militare și a munițiilor din înzestrarea Ministerului Apărării Naționale, operațiunile care se efectuează cu acestea, utilizarea forței, precum și regimul juridic al transportului, deținerii, portului și folosirii armelor, dispozitivelor militare și munițiilor de către membrii forțelor armate străine pe teritoriul României. Legea-cadru definește, la art. 3 lit. k), noțiunea *„reguli de angajare"* ca fiind reglementările pentru structurile militare în ansamblu, precum și pentru fiecare militar, care definesc circumstanțele, condițiile, nivelul și modalitatea în care pot fi utilizate armamentul și dispozitivele militare pentru îndeplinirea misiunilor, pe timpul participării la operații.

69. În același timp, Curtea observă că, potrivit expunerii de motive a legii criticate, „prezentul proiect de lege își propune crearea cadrului juridic care să permită desfășurarea pe timp de pace a unor misiuni și operații naționale sau internaționale pe teritoriul statului român, în conformitate cu prevederile art. 31 din Legea nr. 122/2011, cu modificările și completările ulterioare", norma invocată stabilind că *„Pe timpul desfășurării unor operații naționale sau internaționale pe teritoriul statului român, atunci când nu este instituită una dintre stările prevăzute la art. 30* [n.a. starea de urgență, de asediu, de mobilizare sau de război], *autoritatea militară națională stabilește reguli de angajare în conformitate cu legislația României și, după caz, cu înțelegerile încheiate cu alte armate, în baza tratatelor la care este parte."* De asemenea, potrivit art. 33 din Legea nr. 122/2011, membrii forțelor armate străine pot transporta, deține, purta și folosi pe teritoriul României, în condițiile legii, armele, dispozitivele militare și munițiile cu care sunt dotați de către unitățile lor, iar folosirea armamentului, a dispozitivelor militare și a munițiilor de către membrii forțelor armatelor străine pe teritoriul național se face în condițiile tratatelor și ale înțelegerilor sau aranjamentelor tehnice, cu respectarea legislației române, în afara cazurilor în care statul trimițător are reguli mai restrictive referitoare la uzul de armă. „Înțelegerile tehnice" sunt definite în art. 2 lit. h) din Legea nr. 291/2007, care stabilește, de asemenea, la art. 23, că *„Membrii forței* [n.a. forțelor armate străine] *pot deține și purta armamentul și muniția necesare îndeplinirii misiunilor, dacă sunt autorizați prin ordinul primit, potrivit prevederilor stabilite prin reglementările specifice ale statului trimițător, cu respectarea legislației române și a înțelegerilor tehnice încheiate"*. În aceste condiții, Curtea constată că dispozițiile art. 6 alin. (1) și (2) din legea criticată — reglementând în mod strict cadrul juridic în care personalul forțelor armate române și străine poate face uz de armamentul, munițiile și dispozitivele militare din dotare, pe durata participării, pe timp de pace, la misiuni și operații militare pe teritoriul statului român, în cadru aliat sau de coaliție, pentru îndeplinirea misiunilor încredințate, în conformitate cu legislația României, în condițiile tratatelor, ale înțelegerilor sau aranjamentelor tehnice ori ale regulilor de angajare autorizate — nu aduc atingere dispozițiilor art. 2 din Constituție.

70. În continuare, Curtea constată că, în considerarea rolului constituțional și a atribuțiilor pe care le exercită Președintele României, art. 4 din legea criticată prevede că *„inițierea misiunilor și operațiilor militare pe teritoriul statului român se aprobă de către Președintele României la propunerea Consiliului Suprem de Apărare a Țării"*, având în vedere și faptul că o consecință importantă a adaptării funcțiilor armatei, cu ocazia revizuirii Constituției în anul 2003, a avut în vedere reevaluarea atribuțiilor Consiliului Suprem de Apărare a Țării, care, potrivit art. 119 din Legea fundamentală, *„organizează și coordonează unitar activitățile care privesc apărarea țării și securitatea națională, participarea la menținerea securității internaționale și la apărarea colectivă în sistemele de alianță militară, precum și la acțiuni de menținere sau de restabilire a păcii"*.

71. În acord cu dispozițiile constituționale invocate anterior, potrivit art. 4 din legea criticată, *„Președintele României informează Parlamentul în termen de 5 zile cu privire la decizia luată, iar dacă Parlamentul este în vacanță, la începerea sesiunii ordinare sau extraordinare, după caz"*. Curtea observă că în mod similar reglementează și art. 4 alin. (1) din Legea nr. 291/2007, care stabilește că intrarea și staționarea forțelor armate străine în România sau tranzitarea teritoriului național de către acestea, în scopul pregătirii și/sau desfășurării de operații militare, potrivit angajamentelor asumate de România prin tratate internaționale, se aprobă de către Președintele României la propunerea prim-ministrului, după consultarea

Consiliului Suprem de Apărare a Țării, iar Președintele României informează Parlamentul despre decizie, în termen de 5 zile de la luarea acesteia, iar dacă Parlamentul este în vacanță, de la începerea sesiunii ordinare sau extraordinare, după caz. Doar în situația în care activitățile prevăzute la art. 4 alin. (1) din Legea nr. 291/2007 nu se execută în baza prevederilor unor tratate internaționale la care România este parte, Președintele României solicită încuviințarea Parlamentului [art. 4 alin. (2) din Legea nr. 291/2007].

72. Cu referire la art. 4 din legea criticată, autorii sesizărilor invocă faptul că, atât timp cât strategia de securitate națională reprezintă un document-program care se adoptă în Consiliul Suprem de Apărare a Țării și se aprobă de către Parlament, având în vedere Decizia Curții Constituționale nr. 799 din 17 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 440 din 23 iunie 2011, asupra proiectului de lege privind revizuirea Constituției României, în acord cu normele constituționale, ar fi corect ca Președintele României să convoace Parlamentul în termen de 5 zile pentru a lua o decizie.

73. Curtea reține că, potrivit art. 3 alin. (2) și (3) din Legea nr. 203/2015 privind planificarea apărării, *„Principalele documente care fundamentează planificarea apărării la nivel național sunt: a) Strategia națională de apărare a țării; b) Programul de guvernare.”*, iar *„Documentele de planificare a apărării, la nivel departamental, sunt: a) Carta albă a apărării; b) Strategia militară; c) Directiva de planificare a apărării; d) programele majore; e) planurile anuale.”* Curtea reține că documentul de bază, care fundamentează planificarea apărării la nivel național, este Strategia națională de apărare a țării, pe care Președintele României, în termen de cel mult 6 luni de la data depunerii jurământului, îl prezintă în Parlament, care îl dezbate și îl aprobă, prin hotărâre, în ședință comună a celor două Camere [art. 4 alin. (1) din Legea nr. 203/2015]. De asemenea, Carta albă a apărării, care este elaborată de către Ministerul Apărării Naționale pentru îndeplinirea prevederilor Strategiei naționale de apărare a țării și implementarea obiectivelor în domeniul apărării stabilite prin Programul de guvernare și în conformitate cu prevederile Conceptului strategic al NATO, se supune spre aprobare Parlamentului, în termen de cel mult 6 luni de la acordarea încrederii Guvernului, după ce este însușită de Guvern și avizată de Consiliul Suprem de Apărare a Țării [art. 6 alin. (1) și (3) din Legea nr. 203/2015].

74. Curtea constată că art. 4 din legea criticată nu reglementează cu privire la cele două documente care fundamentează planificarea apărării la nivel național/departamental și care, în mod obligatoriu, sunt supuse aprobării Parlamentului; articolul menționat face referire la „planuri” [noțiune care se regăsește și în art. 3 alin. (3) lit. e), art. 10, 11 și 12 din Legea nr. 203/2015]. Mai mult, Curtea reține că, potrivit art. 3 alin. (4) din Legea nr. 203/2015 privind planificarea apărării, *„Planificarea apărării se realizează pe baza deciziilor Președintelui României și Guvernului României, cu avizul CSAT, potrivit legii, și cu aprobarea Parlamentului, după caz, precum și a măsurilor și acțiunilor întreprinse la nivelul celorlalte instituții publice care, potrivit legii, au răspunderi în domeniul apărării.”*

75. În aceste condiții, Curtea constată că documentele care fundamentează planificarea apărării la nivel național/departamental (Strategia națională de apărare a țării și Carta albă a apărării), aprobate de Parlament, sunt documente strategice care privesc apărarea, aprobarea staționării trupelor străine ale partenerilor, adică etape militare operaționale care cad în rolul constituțional al Președintelui României și al Consiliului Suprem de Apărare a Țării. Prin urmare, aprobarea acestor documente are ca obiect strategia, iar informarea are ca obiect deciziile operaționale de implementare a strategiilor. Mai mult, Curtea constată că prevederile art. 4 din legea criticată sunt în acord cu dispozițiile art. 80 alin. (1) din Constituție coroborate cu cele ale art. 92 din Legea fundamentală, care la alin. (1) prevede că Președintele României este comandantul forțelor armate, și, totodată, instituie un mecanism de colaborare instituțională între Președintele României și Parlament. Pentru aceste considerente, Curtea urmează să respingă criticile cu privire la art. 4 din legea supusă controlului, acestea nefiind întemeiate.

76. Totodată, Curtea constată că susținerea potrivit căreia legea criticată încalcă dispozițiile constituționale privind rolul Președintelui și al Consiliului Suprem de Apărare a Țării, precum și interdicțiile expres consacrate de art. 118 alin. (4) din Constituție, este neîntemeiată, atât timp cât această lege nu reglementează cu privire la organizarea de activități militare sau paramilitare, distincte de forțele armate regulate, care nu se integrează în sistemul național de apărare al României ori al forțelor armate aliate sau de coaliție. Curtea constată că legea criticată, în majoritatea articolelor sale [art. 3 alin. (1) lit. d) și alin. (2), art. 6 alin. (1), art. 7 alin. (1) și (2)] face referire la „forțele armate române”, respectiv „forțele armate străine”, organizate într-un cadru aliat sau de coaliție. De altfel, expunerea de motive a legii menționează că „va fi creat cadrul normativ necesar pentru derularea, de către forțele armate române, pe timp de pace, individual, în cadru aliat sau de coaliție, a unor misiuni și operații pe teritoriul statului român”.

77. De asemenea, Curtea constată că susținerea referitoare la încălcarea principiului loialității constituționale, formulată din perspectiva faptului că legea criticată prevede, contrar art. 1 alin. (5) din Constituție, că structurile din cadrul Armatei României pot fi transferate comandantului forțelor armate străine care conduce o operație militară pe teritoriul statului român, cu toate că Statul Major al Apărării nu poate fi subordonat, este neîntemeiată.

78. Curtea reține că principiul loialității constituționale — fără consacrare constituțională expresă, dar a cărui importanță în cadrul mecanismelor inerente statului de drept a fost relevată printr-o jurisprudență constantă a instanței constituționale — este invocat din perspectiva inițierii de către Guvern a proiectului Legii privind desfășurarea pe timp de pace a misiunilor și operațiilor militare pe teritoriul statului român, în cadrul căruia a fost promovată soluția normativă referitoare la transferul de autoritate care îi nemulțumește pe autorii sesizării.

79. Potrivit jurisprudenței Curții referitoare la încălcarea de către Guvern a principiului loialității constituționale în procedura de legiferare, aceasta are loc atunci când Guvernul apelează incorect sau discreționar la procedura delegării legislative (Decizia nr. 1.257 din 7 octombrie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 758 din 6 noiembrie 2009, sau Decizia nr. 240 din 3 iunie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 504 din 12 iunie 2020) ori, eventual, la cea a angajării răspunderii sale în fața Parlamentului (Decizia nr. 1.431 din 3 noiembrie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 758 din 12 noiembrie 2010). Critica de neconstituționalitate cu privire la încălcarea de către Guvern a principiului loialității constituționale în ipoteza inițierii unui proiect de lege nu poate fi susținută, Guvernul fiind liber, în virtutea dreptului său la inițiativă legislativă, să propună Parlamentului orice soluție legislativă pe care o consideră oportună, iar Parlamentul, ca exponent al puterii legislative, să aprobe sau să respingă inițiativa legislativă cu care a fost învestit. Prin urmare, nu există un principiu al loialității constituționale a inițiatorului unei legi față de prevederile legii anterioare în sens de intangibilitate a conținutului normativ al acesteia, esența actului de legiferare fiind aceea de a aduce o modificare/completare legii deja aflate în vigoare. De asemenea, dispozițiile derogatorii sau speciale au menirea de a limita sfera de acțiune a normei-cadru/generale. Ca atare, Curtea reiterează că principiul loialității constituționale nu este încălcat atunci când prin soluțiile legislative propuse sunt respectate competențele constituționale

ale autorităților publice. Prin urmare, sub acest aspect, legea criticată nu încalcă art. 1 alin. (5) din Constituție (a se vedea în același sens Decizia nr. 187 din 17 martie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 478 din 7 mai 2021, paragraful 51).

80. Pe de altă parte, Curtea reține că, atât timp cât autorii obiecțiilor de neconstituționalitate nu circumstanțiază critica referitoare la încălcarea principiului loialității constituționale, acesta ar putea fi invocat în cauză și din perspectiva colaborării loiale și a respectului reciproc între autoritățile/instituțiile statului. În ceea ce privește respectarea prevederilor legale și constituționale care stabilesc competența autorităților, prin Decizia nr. 611 din 3 octombrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 877 din 7 noiembrie 2017, paragrafele 100-115, ale cărei considerente au fost preluate și în Decizia nr. 229 din 2 iunie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 602 din 9 iulie 2020, paragraful 54, Curtea a arătat că statul de drept presupune punerea în aplicare a prevederilor explicite și formale ale legii și ale Constituției. Cu alte cuvinte, sub aspectul colaborării loiale între instituțiile/autoritățile statului, o primă semnificație a conceptului o constituie respectarea normelor de drept pozitiv, aflate în vigoare într-o anumită perioadă temporală, care reglementează în mod expres sau implicit competențe, prerogative, atribuții, obligații sau îndatoriri ale instituțiilor/autorităților statului. Totodată, colaborarea loială presupune, dincolo de respectul față de lege, respectul reciproc al autorităților/instituțiilor statului, ca expresie a unor valori constituționale asimilate, asumate și promovate, în scopul asigurării echilibrului între puterile statului. Loialitatea constituțională poate fi caracterizată, deci, ca fiind o valoare-principiu intrinsecă Legii fundamentale, în vreme ce colaborarea loială între autoritățile/instituțiile statului are un rol definitoriu în implementarea Constituției (Decizia nr. 611 din 3 octombrie 2017, precitată, paragrafele 106 și 107). În mod indiscutabil, cooperarea loială nu presupune decât soluții în acord cu ordinea normativă constituțională.

81. Or, raportând aceste repere stabilite în jurisprudența Curții Constituționale la susținerile formulate de autori, Curtea nu poate reține că transferul de autoritate reglementat de legea criticată, invocat din perspectiva subordonării Statului Major al Apărării comandantului forțelor armate străine care conduce o operație militară pe teritoriul statului român, ar determina încălcarea principiului loialității constituționale sub aspectul respectării prevederilor legale și constituționale care stabilesc competența autorităților, colaborarea loială și respectul reciproc între autoritățile/instituțiile statului. Curtea reamintește că transferul de autoritate are în vedere o acțiune de predare/preluare a controlului și comenzii, la nivel operațional și/sau tactic, pe linie de subordonare și executare a ordinelor comandantului forței căruia i se subordonează „structura/forța desemnată" (cu sensul de „unitate", „formațiune" cuprinsă în forțele terestre, aeriene, navale etc.) din cadrul Armatei României, participante la desfășurarea, pe timp de pace, a unor misiuni și operații militare pe teritoriul statului român, în condițiile strict prevăzute de normă, iar nu subordonarea Statului Major al Apărării, astfel cum susțin autorii obiecțiilor de neconstituționalitate. Curtea reține că Statul Major al Apărării — structură centrală a Ministerului Apărării Naționale — rămâne subordonat nemijlocit ministrului apărării naționale, potrivit art. 7 alin. (1) din Legea nr. 346/2006 privind organizarea și funcționarea Ministerului Apărării Naționale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 867 din 2 noiembrie 2017. Transferul de autoritate este o decizie cu caracter militar a comandamentului Statului Major al Apărării, luată în funcție de necesitățile tactice și, prin urmare, reflectă o posibilitate/o opțiune determinată de necesitatea de a realiza eficient operațiunile de apărare a țării, iar nu o obligație. De altfel, Curtea reține că, potrivit art. 7 alin. (3) din legea criticată, *„(...) șeful Statului Major al Apărării poate dispune încetarea transferului de autoritate asupra forțelor Armatei României participante la misiuni și operații militare pe teritoriul statului român"*. Cu alte cuvinte, pe timpul transferului de autoritate, șeful Statului Major al Apărării conduce în continuare Statul Major al Apărării și exercită comanda deplină a structurii de forțe a Armatei României, conform art. 14 alin. (1) din Legea nr. 346/2006.

82. În ceea ce privește critica formulată cu privire la dispozițiile art. 8 din legea criticată, potrivit căreia fondurile necesare participării forțelor Armatei României la misiuni și operații militare pe teritoriul statului român ar trebui să provină din bugetul alocat pentru apărare al Alianței Nord-Atlantice, iar nu de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Apărării Naționale, Curtea constată că modul în care statul asigură resursele necesare realizării politicii de securitate și apărare comună constituie un aspect de oportunitate a reglementării legale, ce ține de marja de apreciere a legiuitorului (a se vedea în acest sens, *mutatis mutandis*, Decizia nr. 165 din 27 martie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 537 din 28 iunie 2018, paragraful 26, și Decizia nr. 127 din 6 martie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 189 din 8 martie 2019, paragraful 116). În jurisprudența sa, Curtea a stabilit că domeniul bugetar vizează previzionarea și aprobarea anuală a veniturilor și a cheltuielilor, în funcție de cadrul normativ existent și de prioritățile politicilor/strategiilor publice (Decizia nr. 61 din 12 februarie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 482 din 5 iunie 2020, paragraful 73), iar bugetul reprezintă un plan financiar al statului, aprobat prin lege, prin care sunt prevăzute veniturile și cheltuielile publice stabilite în fiecare an, necesare îndeplinirii funcțiilor și sarcinilor statului, și este elaborat de Guvern pe baza legilor aflate în fondul activ al legislației, legi care stabilesc atât veniturile, cât și cheltuielile statului (Decizia nr. 127 din 6 martie 2019, precitată, paragraful 95, sau Decizia nr. 593 din 15 iulie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 645 din 22 iulie 2020, paragraful 53).

83. Curtea reține că, potrivit art. 8 din legea criticată, fondurile necesare participării forțelor Armatei României la misiuni și operații militare pe teritoriul statului român se asigură de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Apărării Naționale, iar în expunerea de motive a legii, la secțiunea a 4-a — „Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri", pct. 4.6, se specifică faptul că „aplicarea prevederilor prezentului act normativ, pe timp de pace, se va realiza în limita fondurilor aprobate cu această destinație Ministerului Apărării Naționale prin legile anuale ale bugetului de stat". Curtea reține că în mod similar reglementează și art. 54 alin. (1) din Legea nr. 291/2007 privind intrarea, staționarea, desfășurarea de operațiuni sau tranzitul forțelor armate străine pe teritoriul României, potrivit căruia Ministerul Apărării Naționale prevede în bugetul propriu fondurile necesare pentru punerea în aplicare a prevederilor acestei legi, iar, potrivit art. 19 din Legea apărării naționale a României nr. 45/1994, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 172 din 7 iulie 1994, cheltuielile necesare organizării, înzestrării, mobilizării, întreținerii și instruirii efectivelor active și în rezervă, precum și finanțării lucrărilor de investiții ale forțelor armate se suportă din bugetul de stat și din alte fonduri legal constituite.

84. Prin urmare, Curtea constată că toate fondurile reglementate prin legea criticată provin de la bugetul de stat și sunt destinate acoperirii cheltuielilor participării forțelor Armatei Române în astfel de operațiuni comune cu alte trupe și nu sunt prevăzute pentru acoperirea cheltuielilor trupelor străine, astfel că urmează să respingă, ca neîntemeiate, criticile autorilor formulate cu privire la art. 8 din legea supusă controlului.

85. Totodată, Curtea constată că susținerile formulate prin raportate la art. 16 alin. (3) fraza întâi, art. 54 și art. 55 alin. (1) și (2) din Constituție, în sensul că, în condițiile transferului de autoritate către comandanții forțelor armate aliate sau alte autorități militare ale statelor participante la o coaliție, aceste subiecte de drept exercită o funcție militară, contrar prevederilor constituționale invocate, care impun condiția cetățeniei, obligația de fidelitate, de depunere a jurământului, precum și obligația de apărare a țării, sunt neîntemeiate.

86. Curtea reamintește că „transferul de autoritate", reglementat de legea criticată, are în vedere o acțiune de predare/preluare a controlului și comenzii, la nivel operațional și/sau tactic, a unor „forțe/structuri desemnate/structuri militare", care participă la desfășurarea, pe timp de pace, a unor misiuni și operații militare pe teritoriul statului român, pe linie de subordonare și executare a ordinelor comandantului forței căruia i se subordonează, în diferite grade de autoritate și pe o durată determinată, în condițiile legii române și ale tratatelor la care România este parte, în limitele stabilite prin mesajul privind transferul de autoritate și prin înțelegerile tehnice încheiate în acest sens. Cu alte cuvinte, Curtea constată că transferul de autoritate nu are semnificația încadrării într-o funcție militară în sistemul Ministerului Apărării Naționale a membrilor forțelor/structurilor militare străine, care participă la desfășurarea, pe timp de pace, a unor misiuni și operații militare pe teritoriul statului român.

87. Curtea reține că accesul în profesia de cadru militar, precum și evoluția ulterioară pe treptele ierarhiei militare au la bază principiile și normele cuprinse în Legea nr. 80/1995 privind statutul cadrelor militare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 155 din 20 iulie 1995. În aplicarea dispozițiilor legii precitate, pentru cadrele militare ale Ministerului Apărării Naționale se elaborează Ghidul carierei militare, aprobat prin hotărâre a Guvernului, iar pentru structurile militare ale Ministerului Afacerilor Interne se elaborează ghiduri ale carierei specifice fiecărei arme, care se aprobă prin hotărâre a Guvernului. Curtea reține, totodată, că dispozițiile constituționale invocate de autorii sesizărilor sunt transpuse în legislația infraconstituțională, art. 8 din Legea nr. 80/1995 stabilind printre îndatoririle principale ale cadrelor militare, încadrate în structurile militare ale Ministerului Apărării Naționale ori ale Ministerului Afacerilor Interne, să fie loiale și devotate statului român și forțelor sale armate, să lupte pentru apărarea României, la nevoie până la sacrificiul vieții, să respecte și să apere valorile democrației constituționale; să respecte jurământul militar și prevederile regulamentelor militare, să execute întocmai și la timp ordinele comandanților și ale șefilor, fiind responsabile de modul în care îndeplinesc misiunile ce le sunt încredințate; să prețuiască onoarea și gloria de luptă ale forțelor armate ale României, ale armei și unității din care fac parte, precum și demnitatea gradului și a uniformei militare pe care le poartă. Cu toate acestea, Curtea constată că îndatoririle, drepturile și libertățile cadrelor militare, stabilite în Statutul cadrelor militare ori în alte legi, în acord cu Constituția, incumbă doar cadrelor militare în activitate, încadrate în structurile militare ale Ministerului Apărării Naționale, iar nu „forțelor/structurilor desemnate/structurilor militare" străine. Acestea participă, în cadru aliat sau de coaliție, la desfășurarea, pe timp de pace, a unor misiuni și operații militare pe teritoriul statului român, în condițiile legii române și ale tratatelor la care România este parte.

88. Pentru considerentele arătate, în temeiul art. 146 lit. a) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 11 alin. (1) lit. A.a), al art. 15 alin. (1) și al art. 18 alin. (2) din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiate, obiecțiile de neconstituționalitate formulate de un număr de 43 de senatori, respectiv de un număr de 52 de deputați și constată că Legea privind desfășurarea pe timp de pace a misiunilor și operațiilor militare pe teritoriul statului român, precum și, în special, dispozițiile art. 3 alin. (1) lit. d) și e), ale art. 4, ale art. 6 alin. (1) și (2), ale art. 7 alin. (1) și (2) și ale art. 8 din lege sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Președintelui României și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 27 martie 2025.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
MARIAN ENACHE

Magistrat-asistent,
Mihaela Ionescu